

dessa finnas, kan en representant komma til nationalförsamlingen för första gången från den allägsnaste vrå af Riket, utan at någonsin hafva sett hufvudstaden, och ändock genast vara inne i ärenderna, likasom hade han skött dem från barn- domen. Hos oss deremot äro represen- tantens, såsom embetsmannens, göromål en skråhemlighet; endast lång vana vid Riksdagar initierar en representant. Nå- gra måste han bevista såsom lärning, för at höra och se, huru det går til, innan han kan eller vågar öppna sin mun. Re- presentationen och embetsmannas-corpsen kunna således räcka hvarannan handen; den ena är skrå, derföre at den andra är det. De hafva äfven likhet deruti, at begge äro underafdelta i mindre skrån.

Man har sagt, at vår representation är bättre än andra, deruti at den utgår directe från sjelfva stammen af nationen eller den arbetande klassen. Detta är sant; men et missförstånd äger vanligtvis rum om meningen af detta directa utgå- ende från folket. Hvarje fastighetägande medborgare, som drager statens bördor, har en naturlig rätt at nämna sitt ombud vid nationalförsamlingen, likasom den at kunna blifva ombud. Hvar och en väl- jande måste äfven nödvändigt välja om- budet bland sina likar: en grundsats, som är sann, ty alla medborgare, äro så- som sådana, likar i rättigheter och inför lagen; men skråsystemet har af denna allmänna och sanna sats gjort en vrängd uttydning och sagt, at t. ex. landtman- nen icke får välja en stadsbo, denne in- gen annan än en borgare; och det til och med enligt underafdelningar inom hvarje klass. Om den klokaste och är- ligaste landtman i et Härad bor på fräl- segård, eller förr idkat annan näring eller varit i tjenst, så får han icke höja sin röst i ståndets och fäderneslandets ange- lägenheter; om i Stockholm (den enda

nog stora stad, för at kunna välja efter skrån) den man, hvars uplysning och redlighet äro allmännast erkände, skulle höra til någon af de orepresenterade klas- serna, så får han icke väljas, likasom i fall t. ex. stadens skickligaste ämnen skulle vara Grosshandlare, ändock ej fler än två af dem kunna väljas; eller endast tre, i fall de äro magistratspersoner, en- dast en i fall de äro minuthandlare o. s. v. — Man har vid Riksdagar och utom Riksdagar talat mot det felet i vår för- fatning, at vissa medborgare, såsom t. ex. ofrälse *Ståndspersoner* *), ej få välja Riksdagsmän, eller, som det heter, icke äro representerade, och man har gått ända derhän at vilja äfven af dem bilda et skrå, et femte stånd. Visserligen är det et fel, at medborgare finnas, som ej representeras; men et ännu större, at de finnas, som icke få representera. Så- lunda äro kanske samhällets ädlaste och uplystaste medlemmar ofta stängde från öfverläggningen om dess angelägenheter.

De som icke älska representation och icke önska, at dess röst skall få nå- got inflytande, de äro nöjde med allt detta. Men äfven de finnas, som af ren välvilja försvarat representations-systemet, sådant det är. De hafva sagt, at bön- dernas interesse skulle försummas, om *småherrar* finge insmyga sig bland dem. Ja, så länge de måste *insmyga* sig (och det är just hvad som nu någon gång sker) så länge äro de farliga; ty de måste för- kläda sig. Men blefve det hvarjom öp- pet at söka den äran at tala i fädernes- landets namn, så skulle inskränktheten och egennyttan få ganska svårt at tränga sig fram. Och om det äfven skulle lyc- kas, så vore det för sista gången; folket skulle snart uplysnas om sitt ombuds o- värdighet. Dessutom så länge landtmän-

*) Et ord, som endast har en konstlad bety- delse och aldrig borde hafva någon.

nens antal bland de väljande är så ojemnförligt öfvervägande, så kunde man räkna på, at de valde sina likar, såvida ej någon annan finnes, hvars nit för deras sak och hvars skicklighet vore nog allmänt kända, för at öfverväga alla personliga considerationer. Allestädes, der väl inrättade representationer finnas, har man sällan sett folkets ombud öfvergifva folkets sak, så vida de icke köpt sina platsar; och den som säljer sig, har icke rätt at klaga. Dessutom kan ju den, som vill imponera på en representation, lika lätt köpa röster åt et sitt creatur bland de valbara, som åt sig sjelf.

Ingen kontroll mot missbruk ligger således i valbarhetens inskränkande inom en viss klass; den måste ligga i sjelfva valens inrättning. Ju större de väljandes antal är, desto svårare är corruption. Englands mäktiga och med så formidabla corruptionsmedel utrustade ministér kan icke köpa in sina creatur til parlamentsledamöter för de orter, der de väljandes antal är stort; men en mängd usla orter finnes, der ända til sju arma inhysesbjön välja en ledamot; under det tusende sinom tusende välmående bofaste medborgare ej hafva någon röst vid valen, och det är för dylika usla nästen och för privilegierade corporationer (t. ex. Universiteterna) som Ministrarne och deras anhängare sitta i parlamentet. Dett har folket sett, och funnit, at det onda vore hulpet genom en parlamentsreform, mot hvilken Ministrarne naturligtvis kämpa med alla krafter.

(Slut n. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Spanien. Inga underrättelser af vigt eller särdeles nyt datum. Bref från Gibraltar den 3 Febr. berättar, at de 2000 Insurgenterna under Riego den 1 Febr. intågat i Algeziras, der invånarne ge-

nast samlades och besvoro constitutionen. Det påstods, at 3000 Insurgenterna skulle komma efter, och ändock en tillräcklig styrka kvarblifva på Leon. De 5000 skulle sedermera tåga mot Malaga. Redan i Algeziras publicerade de författningar om införsel af Engelska varor. Deras krigskassa synes vara ganska väl försedd; all ting betala de constant, och hvar soldat får $\frac{1}{4}$ Piaster om dagen. Odonnell hade til sin förstärkning från Centa hämtat några trupper, hvilka gått öfver til Rebellerna. Hans fru och barn hade flytt til Gibraltar. — En resande, som lemnat Gibraltar den 6 Febr. har berättat i det hela på samma sätt. Odonnells trupper vore 2 å 3,000 man, och han väntade at den 6 blifva angripen. Han hade sjelf varit i Gibraltar och utverkat löfte at obehäpnad få draga sig under fästningens kanoner. Mycken desertion hade han lidit. De constitutionelle upförde sig ganska väl och beskedligt i Algeziras. — Bref från Gibraltar af den 5 Febr. säga, at fästningen var omgifven af Kungliga och Insurgenterna. Odonnell hade blott 1,300 man och väntade förstärkning från Cadiz. — Detta allt berättas öfver England. Franska Tidningar deremot hafva nyheter af sednare datum, men ej af vigt. Från Cadiz och Freyre skall man i Madrid hafva haft de underrättelser af den 11 Febr., at Riego gått från Algeziras tillbaka til Vejer, och at Freyre gått emot honom samt stod emellan Leon och Vejer. Då återtåget til Leon således var Riego betaget, så troddes han komma at kasta sig in i det inre af Grenada. — Om Cadiz's öde känner man ingenting. Nyheten om et skepp med nationalflagga o. s. v., som kommit til Ostende, lär *nu* icke vara en nyhet. Då han var det, berättades han i våra tidningar, men har aldrig bekräftat sig.

Frankrike. Hert. Decazes har ännu icke afrest til England, utan vistas på sina gods. Den nya Ministären har ännu icke låtit se någon ändring i det förra systemet, hvaröfver de antiliberala äro ängsliga. — Det i föreg. No: redan nämnde genom Hert. af Rochefoucault öfverlemnade utlåtande af Pairs Kammarens Utskott öfver lagförslaget om tidningscensur, är et bland de mögnaste och bäst skrifna stycken man kan läsa. Utskottet medgifver väl, at Tidningarnes fräckhet gått långt, men visar, at Louvels brott icke dermed äger någon gemenskap; at lika rysliga brott blifvit begångna, innan tidningar funnos; at de goda verkningarne af tryckfriheten vida öfverstiga de onda; at stränga lagar redan finnes mot missbruken, och at, om de ej äro tillräckliga, Ministrarne kunna, på constitutionel väg, föreslå tillägg, utan at gripa til censur, som är så förkastlig i sina grunder och så skadlig i sin användning.

— Det ryktet, at en sammansvärjning genom Louvels bekännelser vore upptäckt, är utspridd endast af Ultras blod. — Det säges, at le Constitutionnel för den 23 Febr., som innehöll de grulligaste beskyllningar mot Ultras för offentliga stämplingar, blodtörstiga planer och proscriptions listor, blifvit indragen. — Terneaux'ska sällskapet har öfverlagt om de nya lagförslagen, och 45 medlemmar hafva förkastat dem. De öfrige voro til hälften ministeriella eller obestämda. — Clausel de Coussergues har velat återtaga sin anklagelsemotion mot Decazes; men då hafva flere liberala påstått, at han skulle upptagas i protocollét såsom »smädare»; och således måste han väl utveckla sin motion.

England. Tidningarna innehålla utförliga berättelser om förloppet af de sammansvurnas arrestering. Deras afsigt skall hafva varit at hos Lord Harrowby, Hemliga Rådets President, der Ministrarne skulle spisa, insmyga sig, under förevändning at allemna et bref eller något dylikt, at sedan kasta granater i huset och då derigenom oröda upstod, intränga i matsalen och mörda Ministrarne. Lord Harrowby hade först om morgonen blifvit varnad (troligen af någon affällig sammansvuren) och dinern var inställd. De sammansvurnes samlingsställe var et gammalt stall. Polisbetjeningen måste up för en smal steg, och då dörren var öpnad fans Thistlewood med sina kamrater (in alles 25) sysselsatt at ladda gevär och beväpna sig. Ammunition, handgranater och vapen fans der i öfverflöd. Thistlewood anföll polisbetjeningen genast med en ovanligt stor sabel, hvarmed han genomstäck en af dem, vid namn Smithers, som nedföll död. Th. ropade at ljusen skulle släckas; polisbetjeningen begynte skjuta på honom. I detsamma ankom militärvakten, anfordrad af Capiten Fitzclarence (Hertigens af Clarence öagta son). Efter honom högg och sköto de sammansvurna; men han blef icke farligt sårad, ehuru hans uniform var alldeles sönderskjuten. Rummet var af krutrök så mörkt, at de fleste af de sammansvurne undkommo genom et fönster; endast nie blefvo genast gripna (en slagtare, en skräddare, lyra skomakare, två timmermän och en snickare). Thistlewood och den andra hufvudmannen, Brunt, blefvo snart derpå gripne, liksom 8 eller 9 af deras anhängare, och flera häktas dagligen, hvaraf dock en hop ej synes hafva haft del i complotten. Man har upptäckt en ganska stor mängd vapen, i synnerhet pikar, och det på flere ställen i London. Oaktadt complotten således synes hafva varit vidsträckt och icke i hast anlagd (man fann chifferskrift hos en), så har den

dock troligen icke utgrenat sig utom London; de oroligheter och våldsgerningar, som inträffat i Yorkshire, hafva ej haft någon politisk grund. Regeringen synes vara ganska väl underrättad om sammanhanget med Thistlewood'ska complotten. — The Times gör reflexioner öfver lysningen efter Thistlewood, som innehåller, at han var anklagad både för mord och förräderi; men då hvarken mordet på Smithers, eller det på Ministrarne (om det blifvit verkställt) innefatta förräderi, så slutar man, at något viktigare legat i planen. — En ministeriel tidning frågar, om någon nu kan påstå, at de före Jul genomdrifna biller icke varit nödvändiga? Det vill säga nu (svarar The Times) då livar man ser, at de icke förekommit det grufviga förslagens anläggning och förberedande? De hafva ej hindrat complottens anläggning och knappast dess utförande, likasom de icke förekommit Hertigens af Berry mord. Hvem i all världen vill från det som de ej åstadkommit, draga den slutsats, at de varit nödvändiga? Tidningar af alla partier berätta, at folket visat afsky för Thistlewood och hans medbrottsliga. Äfven Hunt vill låta förstå, at han skolat blifva mördad med Ministrarna.

De Irländska Ribonmen likna nästan de Spanska Guerillas. Til et antal af 1000 öfverfölo de nyss et slott och sökte efter vapen. Befallning är gifven, at soldaterna ej mer skola användas til utlagornas indrifvande (!) utan vara färdige at brukas mot rebellerne.

Parlamentet blef d. 28 Febr. prorogeradt genom en Commission, emedan Konungen är sjuk; och det nya Parlamentets snara sammankallande förkunnades.

Amerika. Konungen i Brasilien har äntligen definitivt beslutit, at icke mer återflytta til Europa, utan uphöja Rio Janeiro til sin beständiga Residencestad.

Nord-Americanska Congressen har länge öfverlagt om den frågan, om Missouri Statens constitution, som vill införa slafveriet, bör antagas. Allmänhetens väntan är starkt spänd på utgången.

Tyskland. I Augsburg drifves, oaktadt polisens fördubblade verksamhet, et förskräckligt öfögon med våldsamheter, ja mordförsök på gatorna. Mest öfverfalles flickor med dolkstyng, likasom nyss i Paris. Pris är utsatt på gripandet af en Skräddargesäll, som i synnerhet begär dylika våldsamheter och kallas »der Stecker». — Man begynner allt mer hoppas, at Badiska Ständerna snart sammankallas. — Sand skall vara död. Handlingarna i ransakningen öfver honom tryckas nu.

STOCKHOLMS COURIER.

Måndagen den 20 Mars.

Sine ira, studio et metu.

Om Skrán och Embeten.

(Forts. från N:o 20.)

At af detta exempel göra alla de tillämpningar, som kunde göras på Sverige och andra länder, ligger icke i närvarande plan. Det bestyrker vår sats, at motvigten mot corruption vid valen bör sökas i de väljandes mängd och valens inrättning, men ingalunda i valbarhetens skrämmässiga inskränkningar. Om hvar och en, som, i sakens natur, är berättigad at välja, äfven får njuta denna sin naturliga rätt til godo, om valsättet genom electorer *) afskaffas, och ändtligen skråindelningen af både väljande och valbara försvinner, så skall Svenska folkets röst komma at höras vid Riksdagarna; kunskap om och interesse för fäderneslandets angelägenheter skall sprida sig; ingen corporation skall våga motarbete eller smäda folkets vilja, ty en sådan djerfhet stödjer sig på det ringa förtroende folket kan sätta til ombud, som ej utgått från folket, utan från skrán. Representationen kan sedermera vara indelad huru som helst. Ståndshat, ja ståndsskillnad skall förflyga, så snart folkets ombud innefatta

*) Detta valsätt är så onaturligt och så förderfligt, at det nästan uphäfver allt det goda, som folkets valrättighet innebär. Et ämne som någon gång torde komma at närmare utvecklas.

blomman af ljus och fosterlandskärlek bland nationen.

Då skall det äfven blifva möjligt, at embetsmannamagten ej blott förlorar sin motvilja mot nationens ombud, utan ock utgår från dem. Och det skall ej blott blifva möjligt, utan äfven nödvändigt, sedan nationens uplysning concentrerat sig i representationen.

Ännu återstår dock den frågan: är det då endast i sådant fall, som embetsmannainrättningen kan befrias från sin skrämmässighet? kunna vi aldrig hoppas at se henne ställd på annan fot, så länge representationen är oförändrad? — Jo! säkert är hela problemet löst, så snart den långa kedjan är löst, hvars talrika länkar, oberoende af den högsta, löpa ned ända til renskrifvaren; så snart endast den äger magten, som för dess bruk är folket ansvarig. Frågan huruvida detta kunde vara farligt för friheten, är redan besvarad. Ingen säkerhet ligger i det långa släpet af tjenstemän. Det endast förstör möjligheten af grundsatser och enhet i styrelsen. Den, som styr och svarar, skall icke bero af sina tjenare. Han skall icke vara tvungen at nyttja en skara, til hvilken han icke har förtroende, och hvilken han icke kan bringa til sina pligters fullgörande, utan genom långa omvägar och rättegångar. Han skall icke nödgas betjena sig af et odugligt ämne, derföre at det skrämmässigt står i tour,

eller försaka et dugligt, derföre at det icke är upfostradt inom skräet. Huru många frågor hafva ej upstått just genom det nu vanliga behandlingssätt af frågor? Huru många instantier just genom instantier? Det är en känd sak, huru alla frågor om ansvarighet intrasslas och försvåras, genom en mängd af subordinerande, på hvilka ansvarigheten kan hvälfvas från den högste trappvis ned til den lägste, så at då fråga blifver om ministern, skjuter han skulden från sig på Collegium, detta på Kamreraren, denne på Kammar-skrifvaren o. s. v. Desse alla utom den högste äro oberoende. Åtal måste trappvis anställas; och om man skulle sätta alla försummade eller vanskötta mål endast på deras räkning, som äro straffade för fel i tjensten, så blefve deras syndaregister mer än förfärligt. Således, i stället för säkerhet mot missbruk, blir ansvarslöshet följden af detta system.

At detta allt är onödigt, bevisar andra länders erfarenhet. Meningen är visserligen icke, at Statens ärender skola afgöras grassatim, utan öfverläggning och utan uplysningar; och sådant blifver ingalunda någon följd af skråsystemets afskaffande. Men uplysningar och beredning vinnas icke vid et mål, derföre at det genomgår många remisser, antecknas i många föredragningsböcker, rubriceras i många protocoller och omskrifves i många utlåtanden. Detta eviga om- och renskrifvande är just den gränslösa embetsmannaskarans element. Deras yttrande, som verkligen böra yttra sig, kan genom et hundrade gånger lättare maskineri framhafvas.

Nu är så beskaffadt, at just detta maskineri skall upväxa til embetsmannacorps. Såsom maskineri får det dock icke tänka, icke raisonnera. När deremot tiden är kommen, at maskinen blifver lefvande person, som skall verka och tän-

ka, då skall i et ögonblick all verdens vishet komma öfver honom. Förut behandlas han alldeles som den öfriga hopen. Man moquerar sig öfver den som vill raisonnera, om han icke är dertill satt; och man moquerer sig ej blott, man fruktar och aflägsnar den obehörige, som försöker se längre än til sitt urverksmåsigas arbete.

Men detta kan och måste blifva anorlunda. Skicklighet til at styra kan ej förvärfvas genom renskrifveri. Befordringslagarne måste byggas på annat än tjensteår. Maskineriet måste blifva beroende af den styrande, och denne kunna bildas på annat sätt än genom användande til machin. Och detta allt kan ske, innan någon förändring i representationen äger rum. At det kan, och at det bör ske, det hafva Ständerne insett, och Koningen har i nåder förordnat en Comité til utarbetande af en plan för förändringen. Denna Comité är nu i liflig verksamhet; och man väntar med mycket interesse at se resultaterna. Då dessa framträd i luset, torde en närmare framställning af det reglementariska vid de nödvändiga förändringarne komma at göras; et ämne, för hvilket här icke varit stället.

Vi hafva således sett, huru Sverige vändas under et tredubbelt skrå: i *närningar*, *embeten* och *representation*. En glad erfarenhet säger oss, at det med ilver arbetas på dess afskaffande. Et nödvändigt villkor derför är afskaffandet af det skråmässiga i upfostran, som under de sednaste decennier så allmänt blifvit eftersträfvadt. Skolor hafva blifvit inrättade särskildt för hvarje folkklass, hvarje näring, hvarje lefnadssätt och tjenst. Den som blifvit ämnad t. ex. til krigare, har fått, i enkom inrättade Skolor och Akademier, lära jemt hvad som fordrats til

yrket, men intet mer. Man har varit ängslig, at krigaren blefve medborgare eller finge kunskap om sitt lands lagar och författningar, litterär bildning eller hvad man kallat onyttiga kunskaper. Så i många andra yrken. Med et ord, man har med sorgfällighet sökt skarpt begränsa hvarje klass i samhället och stänga öfvergången från den ena til den andra. Då valet af tilkommande lefnadssätt skett i späda barndomen; så har detta bemödande haft samma verkan, som då födseln (t. ex. hos Egyptier och Indostaner) bestämde yrket. Den allmänt öfverklagade råhet, tomhet och öfvermod, som nu råder hos vissa klasser, har varit följd. Den sanna, liberala, allmänna bildningen humaniserar.

Tryckfriheten

är ganska nyttig, men också ganska skadlig — hvem vet icke det? Så förhåller det sig med allting nyttigt, och fråga är blott, om nyttan eller skadan öfverväger. Är det den sednare; då är benämningen af nyttig icke på sitt ställe. Hvar och en vet ungefär, hvad han vill och hvad han tror i detta ämne, och sällan ser man någon ändra sin mening derom. Kanhända ligger någonting i själva grunderna ännu outveckladt, som skulle kunna göras tydligare och smärningom bidra at jemka meningarne tilsammans. Jag hörde en gång samtala häröfver ungefär på följande sätt.

A. Mången påstår, at tryckfrihet är nyttig för en regering derigenom, at folket då visar sig sådant, som det är, och man kan vara trygg, så länge man intet ondt afhör. Jag åter skulle vara benägen at anse tryckfrihetens inskränkning nyttig för folket derigenom, at folket då i allt hvad som utkommer, så til

sägande, läser idel regeringens vilja, och följagligen lærer känna sin regering — visserligen en vigtig kunskap för folket. — Skall nu en möjlighet finnas, at på en gång befrämja begge dessa ändamål; så kunde man tycka, at tryckfrihetslagen uphunnit sin högsta fullkomlighet.

B. T. ex. om *et* slags skrifter gifves, på hvilkas allmängörande regeringen ägde alldeles intet inflytande, och der således folkets mening finge yttra sig i högsta frihet, och *et annat* slag öfver hvilket regeringen ägde oinskränkt och fullkomligen godtycklig magt, och der man följagligen endast läste uttrycken af dess vilja.

A. D. v. s. alldeles så som det ej länge sedan förhöll sig i Frankrike, såsom det ännu förhåller sig i Sverige och på alla de ställen, hvarest Tidningar stå under regeringens fulla välbehag, men andra skrifter äro fria från all censur. I sanning tyckes detta vara just klokt utfunderadt. Emedlertid ser man, at folken föga värdera detta sätt at lära känna sina regeringar.

B. Lika litet som regeringarne synas bry sig om detta sätt at göra folkens bekantskap.

A. Sant nog. Förslagen om tryckfrihetens inskränkande hafva kommit från Ministrarnes sida.

B. Likasom folken alltid häftigt yrkat, at all yttranderätt må vara fri.

A. Den skenbara motsägelsen här tyckes mig vara lätt at lösa. Men om vi nu vore hvarken ministrar eller folk; hvad borde vi på allvar tänka om saken? Hvad är denna högt prisade och djupt fördömda tryckfrihet i själfva verket?

B. En människans rättighet.

A. Jag vet. Men hvad är det i denna verden, som människan mindre brukar och mindre får bruka, än sina rättigheter såsom *människa*? Säg mig,

om tryckfriheten är en *medborgarens* rättighet?

B. På samma sätt som allt bruk af människans krafter är medborgarens rättighet. Han gör hvad han kan och behagar, och träffas af de påföljder, som samhället behagat stadga. När man hör tryckfriheten tadlas; så låter det deremot, liksom vore fråga om en frihet at i tryck göra allt möjligt ondt utan straff.

A. Jag förstår. Ni tänker då, at straffet är nog, och at möjligheten af brottet ej bör förekommas.

B. Jag frågar blott, om möjligheten af andra brott bör förekommas? Om lagen bör vara människans förmyndare, eller blott samhällets lag?

A. Men förhållandet är olika med detta och med alla andra brott. Det är för sent at straffa, då det onda ej mer kan botas.

B. För sent också at straffa mördaren, när den mördade ej mer kan återkallas til lifvet, eller mordbrännaren, när den i aska lagda staden ej mer genom hans straff låter å nyo uppbygga sig.

A. Ännu en gång: förhållandet är olika. Hvem kan binda alla människors händer och fötter, för at hindra dem från mord och brand? —

B. Och hvem kan binda alla människors tungor, för at hindra dem at hviska om oss hvad lögn de behaga?

A. Men fråga är här icke om hviska. Om nu ej *allt* ondt kan förekommas; så måste man dock göra, hvad man kan. Trycka är annat än hviska — och trycka kan hindras.

B. Ja, det har man bevisadt af erfarenhet. Men at straffa den som trycker, är lättare, än straffa den, som hviskar, och hindra tryckning är åtminstone lika vådligt, som hindra hviskning, i fall det sednare vore möjligt.

A. Detta går an at predika. Ni

skulle tänka annorlunda, om Ni finge se en smådeskrift i omlopp, hvori Ni sjelf eller er familj öfverhöljdes med all lögnens låghet, och beröfvades all heder och medborgerligt anseende.

B. Jag befarar ingenting sådant; men om det skulle hända, så vore det vida lättare at försvara mig, än i fall allt detta kommit genom et rykte, hvars uphof jag aldrig kunde utröna, och hvars tilvarelse jag, anständigtvis, knappast kunde halva mig bekant. Folkets benägenhet at tro är i begge fallen ungefär den samma; och lättheten at genom smådelse skada sin nästa minskas aldrig förr, än folket kan uppfostras til mera betänksamhet i sin tro. Men det är, i alla fall, visserligen icke detta slags missbruk af tryckfriheten, som vålla dess inskränkande, ehuru jag medgifver, at de kunna någon gång tagas til förevändning.

A. Nej, allmänna säkerheten är rätta bevekelsegrunden til inskränknin-garne; och hvad vill Ni väl säga deremot? Fordras det ej en polismagt, at utspeja och förekomma förderfliga gerningar i deras uphof? och hvarföre må man icke taga sina försigtighetsmått emot en skrivande förrädare?

B. Emedan en skrivande förrädare — som låter trycka sina skrifter — icke finnes, har aldrig funnits och skall aldrig finnas — om icke en galning, som arbetar rakt emot sina egna åsigtter och just derigenom gör sig oskadlig.

A. Förstår jag Er rätt? Kan man ej skriva och trycka det oförsyntaste tadel på regering och lagstiftning, sprida det vådligaste missnöje, gifva de klaraste upmaningar til motspänstighet, ja til uproriska företag?

B. Låt så vara. Detta allt kallas dock icke förräderi, ehuru det visserligen är ganska illa gjordt. Ni måste medgifva mig, at om det händer; så verkar det

ganska olika under olika omständigheter; men aldrig kan det verka på samma sätt, som et förräderi, en dold stämpling. En regering, som känner sin kraft och sitt folks förtroende, skall aldrig förfäras deraf, och knappast någonsin behöfva at taga et enda steg til dess motarbetande. Den måste känna sin fördel deri at låta försöket obehindradt blotta sin egen vanmagt. Skulle åter en god regering finna sig i den olyckliga belägenheten at sakna folkets förtroende — och således, ehuru god, likväl vara beröfvad sin enda rätta kraft — så äger hon den lätta utvägen, at upplysa folket om smädelsens ofog:

A. Regeringen skall således libellera med smädaren!

B. Den skall låta libellera, ej sjelf nedstiga til et försvar, men sätta en författare i tillfälle dertil — och hon kan aldrig sakna dem, som åtaga sig besväret och äro skicklige at framlägga sanningen.

A. Smädaren skall således få vederläggningar i stället för straff?

B. Nej, men han skall få äfven vederläggning, om den behöfves.

A. Men straffet förderfvar allt. Deraf kommer upseende; och man vederlägga, huru man vill; så skall folket säga, at den straffade hade rätt, emedan man höll honom för farlig.

B. Derföre skulle jag önska, at straffet aldrig komme förr, än vederläggningen gjort sin verkan.

A. Och då kunde smädaren hafva hunnit sju gånger rymma.

B. Så mycket bättre. Man sluppe då at straffa. Han hade straffat sig nog sjelf.

A. Äfven i fall han förverkat lifvet? Ni ville således, at han äfven i detta fall skulle få vara på fri fot och ej få en

vink af sitt tilämnade straff, til dess vederläggningstiden lupit til ända?

B. Jag ville, at man genom missbruk af yttranderätten aldrig måtte kunna förverka lifvet, eller göra sig förfallen til så hårdt straff, at man under åtalet behöfde sättas i fängelse.

A. Nyheter och paradoxer kosta Er ringa möda. På detta sätt hjälper man sig ur hvad förlägenhet som helst. Menar Ni då verkligen, at tungan och pennan aldrig kunna dräpa?

B. Jag nekar icke möjligheten deraf, at yttranden någon gång efter lagstiftningsgrunder kunna förtjena döden. De äro då ej blotta yttranden — — Men jag måste något utförligt säga Er min mening härom.

Jag gillar icke lagen, då han dömer til döden den, som blott angifver någon för hvad å lif går och vill honom dertil binda, men gitter det ej, om han än gör det falskeliga och af argt uppsåt. Skall han straffas til lifvet; så måste han genom angifvelsen hafva omiskänneligen och ovilkörligen syftat at beröfva den uttryckligen påstått sjelfva straffet. I allt annat fall kan han ännu hafva föreställt sig, at *det* straffet icke vore en ofelbar följd på det angifna brottet, och således intet bevis mot honom gifvas, at han verkligen traktat efter den angifnes lif.

Om detta är klart; så förmår jag icke tänka mig et fall, der man kan förverka lifvet genom yttranden, så framt de icke innefatta en formlig anklagelse inför rätta.

A. Ni glömmet då lasteligt tal emot Konungen.

B. Vet Ni exempel, at någon härföre mistat lifvet?

A. Vet Ni exempel, at någon mistat det för anklagelse mot andra?

B. Så mycket bättre. En lag, som

aldrig behöfver verkställas, behöfver också ej stiftas.

A. Ännu glömmet Ni försmädelse mot Gud?

B. Nej, men Gud vill ingen syndares död, utan at han omvänder sig och lefver. Guds ära behöfver icke lagens skydd; och dären, som smädar Honom, ger ej et så förföriskt exempel, at det icke kan motverkas genom lindrigare straff än döden.

A. Jag förstår. Men då Ni likväl medgifvit, at man inför rätta kan genom yttranden göra sig skyldig til döden; borde Ni icke säga, at ingen under anklagelsen för yttranden behöfver sättas i fängelse.

B. Också säger jag blott, at ingen behöfver det under anklagelse för yttranden, som ej äro fällda inför rätta. Häkta denne, som frivilligt framställt sig för lagen, är icke at ådraga honom någon vådlig upmärksamhet. Hvad jag ville bevisa, tror jag vara bevist, at ansvar för missbruk af yttranderätten genom tryck ej behöfver komma i fråga före vederläggningen, der man anser vederläggning nödig. Straffet anser jag aldrig böra blifva svårare än landsflykt.

A. Jag lemna derhän, om Ni har rätt eller orätt. Det roar mig blott at höra Er, och jag fortfar at fråga. Vår digression utgick från den satsen, at skrifter, som angripa den allmänna säkerheten, kunna verka olika under olika omständigheter. Ni har blott talt om de två fallen, då en god regering äger nog förtroende, at kunna helt och hållet förakta smädaren, och då en regering, ehuru god, likväl saknar förtroende och därför behöfver at uplysa folket om smädelsens ofog, hvilket Ni påstår alltid vara för en sådan regering möjligt. Det återstår at tänka sig en dålig regering, och huru denna bör förfara.

B. Åt en dålig Regering, som ej vill blifva god, äger jag inga råd at gifva. At den skall förfölja yttranderätten, är naturligt — och om hon stupar genom et godt eller ondt bruk af denna rätt, är alldeles likgilltigt.

A. Nå, en dålig regering, som vill bli god?

B. Det kan ej vara någon annan än den svaga, om hvilken vi talat.

A. Men om jag icke skulle tänka, lika med Er, at det är likgilltigt, om den elaka regeringen står eller faller; om jag skulle tro, at all menskelig ordning bör uprätthållas, och at revolutioner äro värre än de sämsta styrelser —

B. Detta har jag ingalunda nekat. Jag vill blott icke gifva råd, huru en sådan Styrelse skall bibehålla sig. Jag tror, at det är lyckligt, om den stupar för blotta tankefriheten; ty jag anser detta för detsamma, som at den förbättras.

A. Skulle det ej vara möjligt, at en elak styrelse kunde uprätthålla sig genom förbund med tankefriheten? Jag föreställer mig detta alltför möjligt. Folken synas mig så beskaffade, at man snarare inbillar dem, at allting är godt, än det är godt, som man döljer för dem. Genom friheten at klaga finner man sig omedelbart tröstad; och när man länge sett, at den, som vållar denna klagan, visar et obekymradt anlete; öfvertygar man sig lätt, at han är säker på sin sak, och at han antingen har rätt, ehuru illa det ser ut, eller ock är så uphöjd öfver all fara, at ingenting mot honom står at uträtta. Bör man icke undra, om elaka regeringar aldrig försökt detta medel? Mig förefaller det så naturligt, at jag blott därför vore färdig at hata tryckfriheten. Man säger ju, at Engelsmännen snart äro alldeles förtryckte, och just därför aldrig kunna räddas, at folkets skrik blifvit en så vanlig sak,

at ingen vet, om det någonsin bevisar något. Och huru skulle det kunna vara annorlunda, när man länge vant sig vid friheten at skrika, än at man måste skrika öfver ondt och godt utan åtskillnad?

(Forts. e. a. g.)

INRIKES UNDERRÄTTELSE.

Den af Kongl. Maj:t i nåder tifförordnade Comité til utarbetande af förslag til en förbättrad läromethod vid Kongl. Krigs-Akademien på Carlberg, har nyligen inkommit med et sådant förslag; och man väntar at snart erfara Kgl. Maj:ts nådiga beslut i ämnet.

Kongl. Maj:ts förnyade nådiga Förordning til förekommande af Lurendrägeri och Tullförsämlning, gifven den 12 sistl. Febr. har nu utkommit. En närmare öfversigt af densamma torde komma at meddelas.

Processen emellan tifförordnade Presidenten i Kongl. Krigs-Collegium, Hr Grefve Löwenhjelm samt utgifvaren af den numera indragna Tidningen *Frihetsvünnen*, angående den deruti införda uyheten om fortfarande uphandling af utländskt kläde til arméens behof, har nu redan et par gånger förevarit vid Stads Kämners-Rätten; men lofvar icke at blifva af något särdeles interesse.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Spanien. Från Madrid berättas af d. 14 Febr., at Gen. Vives, som går til Nordamrica, medförer Konungens ratification af Florida-Tractaten, som dock öfverlemnas, endast med vilkor, at Föränta Staterne utfästa sig 1:0 at erkänna de förläningar af jord, som före tractaten ägt rum; 2:0 at i sina hamnar hindra allt utrustande af expeditioner til Södra America. — Bref från Gibraltar af den 7 Febr. innehålla: »Insurgenterne gå mot St. Roch, der Odonnell står, men tänka ej göra första anfallet, utan förmå Royalisterna dertil. Striden blifver säkert grufflig, emedan styrkan är nästan lika: Royalisternas 16,000 och Insurgenternas 14,000. Vi skola snart få höra om deras framgång, hvilket vi vänta med otålighet. National-armén har fått en förstärkning af 2000 man och från Algeriras gått at Malaga. — Enligt underrättelser från Cadiz af den 12 Febr., synes en temligen liflig drabbning d. 9 hafva ägt rum mel-

lan Gen. Cruz's division, som framryckt til Chiclana, och Riegos Colonne, som, efter et misslyckadt försök at vända sig til Malaga, ville tränga sig tilbaka til Leon. Samma dag hade flottan, jemte Cortaduras och en del af Cadiz's garnisoner gjort et anfall på flera punkter, dem Insurgenterne innehafva på Leon. Resultatet lærer hafva varit intet. — Från Madrid berättas under d. 14 Febr., at Insurgenterne ryckt ut mot Freyre, som dragit sig tilbaka til Sevilla, sedan en del af hans trupper gått öfver til dem. De förföljde honom. Konungen skall hafva låtit utgå en proclamation, med tillkännagifvande, det han går in på de begärda förbättringarna, och lofvar Insurgenterna fullkomlig tilgift. — S. D. Freyre har, såsom man just nu får veta, förlorat ännu 2500 man, som gått öfver til National-armén. — Öfver London berättas, at nämnde armé beräknas til 16,000 man och äger 4 krigsskepp och 14 kanonbåtar. Äfven i Almeria skall en resning hafva utbrutit. Den tidning, som Insurgenterne sedan den 27 Jan., utgifva i S. Fernando, kallas »National-arméns patriotiska Journal». — Bref från Madrid af den 17 Febr. berättar, at vid Ocana, 10 timmars väg från Madrid, skall bildas et läger af 20,000 man; under Elio och Egnia. Små fäkningar skola hafva förefallit med Insurgenterna. Man talar om oroligheter i Saragossa och beväpnade röfvarband i Arragonien. — Riego samlar hästar och folk och visar ingen lust at så hastigt återkomma til Leon. — Öfver Bayonne heter det af den 23 Febr., at en central armé torde sammandraga, vid Tejo; at Cadiz d. 13 öpnat sina portar, efter et flera timmars bombardement; at Odonnell öfvergått til Insurgenterna; at de ankommit til Malaga o. s. v. — Öfver Brüssel den 3 Mars. 2000 man Cavalleri skall hafva gått öfver til Insurgenterne. Detta är dem så mycket viktigare, som de saknat Cavalleri och ändamålet med Riegos expedition synes vara at skaffa hästar. Guerillas af 3 til 400 man genomstryka provinsen. Mina, som så länge vistats landsflyktig i Paris, skall hafva visat sig i Navarra. Quiroga har, i arméns namn afgifvit en trottsig address til Konungen, deri han fordrar Cortes's Constitution, och säger, at man hellre döer än på andra vilkor underkastar sig. — En Parisar tidning af der 29 Febr. säger: de i går ankomna Spanska bref tala, dock med yttersta varsamhet, om Insurrectionens framsteg. Riegos corps har återkommit til Leon, förstärkt med 2 å 3000 man af Freyres armé. 250 å 300 man af Odonnell's corps hade öfvergått til Riego. — Af dagordres från Commendanten på Gibraltar synes, at invånare der varit i S. Roque och bland Odonnell's

folk utspriddt uprorsskrifter. — Bref från Madrid af den 17 Febr. säga, at Freyre och Puente fått nya fullmagter at underhandla med Insurgenterna och bjuda dem penningar, om de ville afstå från deras förehafvande. — Gazette de France har emedlertid mycket at berätta om det lugn, som råder i Cadiz och hela Spanien, om en lycklig manoeuvre af Freyre, hvarigenom det lyckats honom at, med hela sin armé, kasta sig in i Cadiz, om hela Insurrectionens obetydlighet o. s. v. — Slutligen heter det öfver Paris af d. 2 dennes, at nästan alla de för de Kungliga vapnen ofördelagliga rykten bekräftat sig; at Freyre vid et anfall mot Cortadura, blifvit tilbakslagen, med 300 mans förlust; at constitutionen verkligen blifvit proclamerad i Oviedo; at Insurgenterna på Leon utnämnt en provisorisk regering af fem medlemmar o. s. v.

At utur så olika och til en del så stridiga underättelser utleta det sanna, är icke möjligt. Säkert synes vara, at insurrectionen växer i styrka och at i de södra provincerna, sakernas läge är ganska kritiskt.

England. Man fortfar at arrestera medbrottslige i Thistlewoodska complotten. I Öfverhusets session den 25 Febr., vid frågan om Mutiny-bilten, yttrade sig Lord Grosvenor bland annat: at han upmanade Ministrarne at undersöka, om ej de nya lagarna haft den förutspädda verkan, nemligen, at menniskor, som blifvit beröfvade sin rättighet at hålla offentliga sammankomster, förledas til hemliga stämplingar, hvilkas följder äro grusliga. Han ville fråga dem, om ej de stränga medel, de tilgripit, utan at visa någon lust at höra folkets besvär, skola tvinga dem til brott. — Ministeriella tidningar kalla nu Konungens Gemål: Hennes Maj:t Drottningen. — Den 29 utkom Konungens proclamation, som förklarar Parlamentet upplöst den 13 dennes, och befäller nya val. — I Parlamentet kommer at upföras en ny präktig thron, i stället för den gamla. — Konungen är ändtligen så återställd, at han rest til Brighton. — I norra Fabriksstäderna fortfara oroligheteter, vådsamma upträden och arresteringar. Man tror nu mera, at Thistlewoodska complotten haft utgreningar i norra provincerna. I Leeds hade, samma dag som complotten i London nptäcktes, 200 menniskor samlat sig vid Post-Contoret och syntes ganska otålige at få nyheterna.

Frankrike. Den 28 Febr. antogs lagförslaget om Tryckfriheten i Pairetnas Kammare, fast med

några förändringar, nemligen 1:0 i 2:dra Art. (ingen Tidning får utgifvas utan Kongl. autorisation) gjordes det tillägg, at de nu existerende Tidningarna skulle få fortfara, om de rätta sig efter lagens föreskrifter; 2:0) 5:te och 6:te Art. angående en censur-commissions inrättande förkastades; 3:0) et tillägg antogs, hvarigenom äfven graverade lithografiska teckningar och caricaturer skulle underkastas censur; 4:0) 11:te Art. (om den provisoriska lagens gällande til den 1 Jan. 1825) ändrades så, at lagen skall gälla blott til slutet af 1820 års session. En mängd talare upstodo mot eller med Utskottets betänkande. Grefve Cornet, Marquis Lally Tolendal, Utrikes Ministern m. fl. påstodo, at någon definitiv lagförändring, såsom Utskottet föreslagit, ej kunde hastigt nog medhinnas, och at det onda fordrade snar hjälp genom et provisoriskt stadgande. Hert. af Praslin, Grefve Lanjuinais, Grefve Daru, Hert. af Rochefoucault m. fl. trodde at tryckfrihetslagen väl kunde vara ofullkomlig och behöfva ändras, men at deremot alla exceptions-mesurer vore på det högsta förkastliga. Voteringen slutades, som sagdt är, med antagande af lagförslaget, fast ändradt. 136 röster voro mot 74. — Dep. Kammarens Utskott öfver förslaget til ändringar i Valagen är formeradt och består af 9 medlemmar, hvaribland 7 (Camille Jordan, Courvoisier, Dannon, Dupont de l'Eure, Foy, Royer Colard och Verneilh Puyrazeau) äro emot och 2 (Lainé och Bourdeau — hvaraf den förre, som bekant är, motionerat och den sednare, såsom Utskotts rapporteur, tilstyrkt den nu gällande Valagen) äro för nämnde förslag. — Coussergues har nedlagt sin åklagelse mot Decazes, »emedan denne ej mera är Minister». — Såsom prof på huru Ultras älska de liberale, kan tjena, at et Ultrasblad, Gazette de France, har til titel på sin berättelse om Thistlewoodska complotten satt *conspiration libérale*.

Tyskland. Sand lärer verkligen vara afliden. — I Baden löper det ryckte, at Regeringen ej mer tänker tillåta embetsmän at blifva medlem i någondera Kammaren.

Nederland. Statsutgifterne för 1820 stiga til 81,189,534 Fl., upbördskostnaderna inberäknade. — Den för sin skrift om Nederlands nuvarande tilstånd häktade Hr van der Straeten har til Andra Kammaren ingifvit en petition, innehållande anklagelse mot Just. Ministern. Kammaren har på bordet lagt och til Utskott remitterat denna petition.

STOCKHOLMS COURIER.

Thorsdagen den 23 Mars.

Sine ira, studio et metu.

Stockholms Norra Förstads Vestra Kämners-Rätt har sistl. Lördag afkunnat Utslag öfver Fångvaktmästaren vid Smedjegårdshäktet J. Grönberg, hvilken derigenom, för medbrottslighet i anställda pinliga förhör med mördaren Petter Andersson från Helsingeholmen, dess föräldrar och en hos dem boende qvinsperson Anna Cajsa Svensdotter från Granhatten under Finsta, blifvit dömd at mista sin fångvaktmästare-tjenst, sitta et år i fängelse på fästning, böta 66 R:dr 32 sk. och utgifva betydliga ersättningssummor.

Af detta utslag inhämtas äfven, at de misshandlades ädelmodige husbonde, Herr Capitenen Leyonmarck, som med så outröttligt nit och stora upoffringar omsider lyckats at skaffa dem uprättelse i allt, hvad ännu hunnit afgöras, låtit denna gång af sitt nit förleda sig, at inför Kämners-Rätten påstå, det Grönberg måtte straffas med 27 par spö och två års fästningsfängelse enligt krigsartiklarne — et påstående, hvilket Kämners-Rätten rättvisligen förklarar vara olämpligt.

Hvarje dödligs loft är at misstaga sig; och vi hoppas, at en man med så rättmätiga anspråk på högaktning för sin ådagalagde mensklighet, och den sanna medborgerliga förtjenst, han i detta mål förvärfvat, ej skall lida af hvad han nu, säkert endast genom et förhastande, låtit komma sig til last. Vi hoppas nemligen,

at han hvarken sjelf må vidare fortsätta detta misstag, eller hafva derigenom beredt sig et ofördelaktigt omdöme af dem, hvilkas bifall han bör värdera. Vi för vår del förlåta honom af hjertat, ehuru högt vi ogilla hans påstående, hvarom vi hänvisa til de omdömen, som uti Recensionen öfver Advokat-Fiskals-Embets i Kgl. Svea Hof-Rätt tryckta Memorial angående nu afidne Krono-Länsmannen C. Röös-gren (se N:o 4 af denna Tidning) blifvit yttrade, och hvilka alldeles instämma med vår öfvertygelse. Ty vi äro förvissade, at ingen benägenhet för det omenskliga spöstraffet, detta afskyvärda barbari uti lagstiftningen, förmått Herr Leyonmarck at derom i oträngdt mål väcka fråga. Säkert har han, som icke gjort lagfarenheten til sitt yrke, funnit sig i saknad af de råd, han behöft, och efter sin åsigt af saken trott sig förbunden til hvad han gjort.

Emedlertid kunna vi ej förtiga den önskan, at Herr L. hvarken må tröttna vid mödan at utföra, hvad som i hans ädla företag ännu återstår, eller någonsin skada sin sak genom öfverdrift och verkliga anledningar til det tadel, som säkert ej förlorar något tillfälle at angripa honom.

I sammanhang härmed kunna vi ej heller underlåta at påminna oss det löfte, vi gifvit, at med upmärksamhet följa målet, hvarom fråga är; och vi böra nämna,

at om vi på länge ingenting af vigt derom meddelat, detta kommit deraf, at ej något sådant varit at meddela. Advokatfiskals-Embete i Kongl. Hof-Rätten, på hvars åtgärd embetsåtalet emot Konungens Befallningshafvande i Stockholms Län för närvarande beror, hade ännu i förra veckan icke til Kongl. Hof-Rätten inkommit med något yttrande i anledning af bemälte Befallningshafvandes redan den 31 sistl. Dec. til Kongl. Hof-Rätten ingifne förklaring. Vi veta således ännu icke, huruvida Advokatfiskals-Embete kommer at anse denna förklaring nöjaktig, eller något vidare i saken skall åtgöras. Hvad vi för vår del derom tänka, synes af anmärkningarne til nämnde förklaring (N:o 8 och följ. af denna Tidning).

Dessutom få vi, til ådagaläggande af de försök, som blifvit gjorde, at kunna erhålla del af en hit hörande handling, hvilken måste vara af vigt, och hvars tilvarelse åtminstone är härigenom bevisad, införa följande underdåniga besvär med tillhörande bilagor.

Ingifv. den 21 Mars 1820.

Stormäktigste Allernädigste Konung!

Underrättad derom, at Eders Kongl. Maj:t under d. 20 sistl. Jan. til Dess och Rikets Svea Hof-Rätt låtit afgå en nådig skrifvelse, angående Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut i målet om de på Helsingholmen i Mars månad förl. år å Torparen Gustaf Blomberg och dess Hustru föröfvade mord, hvarför banemannen Petter Andersson och dess bror Anders Andersson ännu hållas fängslige, anmälte jag mig den 6 innevarande Mars hos vederbörande Tjensteman i nämnde Hof-Rätt, för at erhålla afskrift af samma nådiga Skrifvelse, hvars innehåll jag, i anseende til målets stora ryktbarhet, ön-

skade känna och tiläfventyrs låta genom trycket kungöra.

Jag föreställde mig icke, at något hinder för upfyllandet af min begäran skulle kunna möta, då Tryckfrihetsförordningen i 2 §. 4 mom. innehåller, det »hvar och en skall uttryckligen vara til-låtet at i allmänt tryck utgifva alla, så »väl rättegångar, som andra allmänna »ärender rörande handlingar, protokoll »och beslut, af hvad namn och beskaf-»senhet de vara må, ehvad de höra til »den förflutna tiden, eller til mål, som »hädanefter förekomma, vare sig hos »Riks-Rätt, Högste Domstolen, Nedre »Justitiæ-Revisionen, Allmänna Berednin-»gen, Öfver- och Under-Rätter, Colle-»gier, Comitèer etc. - - - utan åtskill-»nad på målens beskaffenhet af civila, »criminella, Ekonomiska, Militära eller »Ecclesiastique - - - tillika med alla of-»vannämnde högre och lägre Rätters, »Collegiers, Embetsverks, publique Cor-»porationers och alla Embets- och Tjen-»stemäns relationer, Memorialer och Em-»betsbref, - - - och böra til den ändan »icke allenast alla sådana handlingar, vid »Domstolar och andra ofvannämnde verk »och embeten, genast och utan tidsut-»drägt emot lösen utlemnas åt hvem »det äskar, antingen han har i saken »del eller ej, vid ansvar, såsom för tjen-»stens försummelse, om sådant af någon »puklik tjensteman vägras eller obehö-»rigen fördröjes. - - -«

Hof-Rättens Secreterare, som i följd häraf ovillkorligen bort lemna den begärde afskriften, trodde sig likväl i stället böra hos Hof-Rätten anmäla min begäran; och Hof-Rätten gaf den resolution, at i anseende til vissa uti Eders Kongl. Maj:ts högstberörde nådiga Bref meddelte föreskrifter, Hof-Rätten för närvarande icke kunde til den gjorde ansökningen bifall lemna.

För at undvika klagan och vinna ändamålet på annat sätt, vände jag mig då til vederbörande tjensteman uti Eders Kongl. Maj:ts Nedre Justitiæ-Revision, med begäran at af honom erhålla afskrift af conceptet til det i fråga varande nådiga Brefvet. Men han förklarade sig icke kunna uppfylla min önskan; och jag ingaf derföre skriftlig ansökan til Nedre Revisionen, hvars beslut, tecknadt å samma ansökan den 18 i denna månad, blef, at så snart Eders Kongl. Maj:t i nåder anbefallt Dess Befallningshafvande i Stockholms Län, at för Petter Andersson låta kungöra Eders Kongl. Maj:ts under den 20 Jan. innevarande år angående bemälte Petter Andersson meddelte utslag, ägde jag at hos vederbörande utbekomma den begärde afskriften.

At komma i åtnjutande af den ovillkorliga rätt, Tryckfrihets-Förordningen mig försäkrar, återstår således för mig ingen annan utväg, än at hos Eders Kgl. Maj:t i underdånighet besvära mig och anhålla, at så väl Hof-Rättens som Nedre Justitiæ-Revisionens beslut må i nåder ogillas och begge desse Embetsverk förständigas at *utan obehörigt fördröjande och vid ansvar, såsom för tjenstens försummelse*, til mig låta utlemna den begärde afskriften, så snart jag mig derom på någotdera stället anmäler. Jag vågar icke ens tänka mig, at Eders Kgl. Maj:ts nådiga skrifvelse skulle, på sätt Hof-Rätten anfört, innehålla *vissa föreskrifter*, som härföre lade hinder i vägen och således vore stridande mot Grundlagens klara ord, eller at, enligt Nedre Justitiæ-Revisionens Resolution, något skäl skulle finnas, hvarföre den tid borde afbidas, då Eders Kongl. Maj:ts nådiga Utslag öfver Petter Andersson blir för honom kungjordt, enär det nådiga Brefvet i samma stund, det afgått, ovillkorligen, enligt återopade Grundlag, tilhörer all-

mänheten och dess utlemnande til hvem, som det begär, ej får obehörigen fördröjas.

Med djupaste undersåtliga vördnad,
nit och trohet framhärdar,

Stormäktigste Allernådigste Konung
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåte

J. P. THEORELL.

Utdrag af Kongl. Maj:ts och Rikets
Svea Hof-Rätts Protocoll, hållit i
Stockholm den 6 Mars 1820.

S. D. Anmälte Secreteraren, at Extra Ordinarie Cancellisten J. P. Theorell hos Kongl. Hof-Rätten anhållit om afskrift af Kongl. Maj:ts nådiga Bref til Kgl. Hof-Rätten den 20 sistl. Jan., angående Kgl. Maj:ts nådiga beslut i målet om de på Helsingholmen i Marti månad sistlidet är förföfvade mord; och

Resolverades:

At Kgl. Hof-Rätten, i anseende til visse uti Högstberörde Bref meddelade föreskrifter, icke kan, för det närvarande, til den gjorde ansökningen bifall lemna; hvilket för Theorell, förekallad, muntligen afsades.

Efter någon stunds förlopp, föredrogs en af bemälde Theorell ingifven skrift, deruti han förnyade ofvannämnde ansökning, hvarefter Theorell, åter förekallad, förklarade sig hafva trott ordningen fordra, det han bordt sin begäran skriftligen annåla, för at derå den meddelde Resolutionen skriftligen erhålla; och förständigades, det Kongl. Hof-Rättens ofvanberörde beslut skulle blifva honom genom Protocolls-Utdrag meddeltd.

Afträdde.

År och dag, som förr skrifvit står.

Efter befällning,

F. W. STRANDBERG.

Til Kgl. Maj:ts Nedre Justitiæ-Revision.

År 1820 den 18 Mars, föredragen
uti Kongl. Maj:ts Nedre Justitiæ
Revision.

Resol.

Så snart Kongl. Maj:t i nåder anbe-
fallt Dess BefallningsHalvande i
Stockholms Län, at för Petter An-
dersson låta kungöra Kgl. Maj:ts,
under den 20 Jan. innevarande år,
angående bemälte Petter Anders-
son, meddelte Utslag, äger sökan-
den at hos vederbörande utbekom-
ma den begärdte afskriften. Stock-
holm ut supra.

På befallning,

S. F. LINDEQVIST.

Då vederbörande tjänsteman vägrat
mig afskrift af Kongl. Maj:ts nådiga bref
til Dess och Rikets Svea Hof-Rätt d. 20
sistl. Jan., rörande Kongl. Maj:ts beslut
i målet om de vid Helsingholmen i Mars
månad sistl. år begångna mord; så får
jag allerödmjukast anhålla at utbekomma
nämnde afskrift. Stockholm d. 17 Mars
1820.

J. P. THEORELL,

Extra Cantzlist i Kongl.
Maj:ts Cantzli.

Tryckfriheten

(Forts. från föregående N:r).

B. Ni går långt, och här är mycket
at besvara. Til en början anmärker jag,
at erfarenhetens läror om tryckfriheten
ännu icke hunnit blifva särdeles brukbara.
Sjelfva saken är icke alldeles ny, hvilket
i synnerhet det engelska exemplet af dess
verkningar visar. Men dess ålder är dock
ej heller stor; dess skaplyne är ännu
outbildadt; nästan detsamma, hvori den
först framträdde, och man kan icke här

använda sammå filosofi, hvarmed man i
politiken bestämmer tingens cirkelgång
och utmärker, genom astronomisk kalkul,
hvar den bana ligger, som statskroppar-
ne förut genomlupit och dem de nöd-
vändigt måste å nyo beträda.

A. Jag förstår. Ni vill, at allt skall
bli nytt under solen, at all naturens
ordning skall omstöpas, ingen beräkning
skall duga, med et ord, at människor
och djur och elementer skola förvandlas,
blott för den oförlikneliga Guttenbergska
upfinningens skull.

B. Jag vill, at de, som göra sig
sluga nog at dömma öfver tryckningskon-
stens, eller hvad som kommer på et ut,
människobildningens, högsta verkningar,
skola förmå at göra sig reda för, hvad
dessa verkningar redan äro, i jemförelse
med allt, hvad andra människosnilletts
upfinningar frambragt, änskönt man icke
mägtar göra sig en föreställning om hvad
deraf måste blifva. Jag vill, åtminstone,
at det får vara nytt, som ännu ej funnits
och likväl måste komma at finnas.

A. Låt höra, huru Ni kommer ifrån
detta stora ämne. Männe jag väl mägtar
följa så djupsinniga begrundningar, som
här fordras?

B. Jag skall icke sätta Er djupsin-
nighet på prof. Bildningen har, lik den
af Upsalaboarne berömda feodalismen
och alla utflytelser från den laglösa eller
så kallade *legitima*, d. v. s. från Gud
härledda Konungamagten, hittils gått up-
ifrån nedåt. Detta skall ännu fortfara,
tildess bildningen hunnit så långt ned,
som den kan komma. Sedan skall den
börja at äfven gå nedifrån upåt. Och
detta skall blifva den nya tidens karak-
ter. Detta skall vara tryckfrihetens verk-

A. Och det skall vara så förträff-
ligt, at bildningen äfven kommer nedifrån?

B. Det har funnits vara nyttigt, at
träden hafva rötterna i jorden och växa

upåt. Hittills har bildning funnits i små stater, der menniskan hel och hållen tillhörde det offentliga lifvet, eller har den i stora samhällen funnits hos en mindre talrik klass af folket, hvilken ägt en tätare communication inom sig. Inbördes meddelande af människors tankar är nemligen det, som skapar bildningen, och så långt detta räcker, finnes hon, ej annorstädes. Derföre skulle hon uti stora stater aldrig kunnat utbreda sig, om icke detta undransvärda medel til allmän communication upkommit, som ligger i tankarnas allmängörande genom tryck, emedan intet annat medel är möjligt, at lifva en stor folkmassa med en och samma anda.

A. Och som bildning och allmän anda äro nödvändiga för borgerlig frihet; så är Ni nu beredd med den slutsatsen, at i alla stora stater folkmassan varit och är förtryckt, så länge tryckfriheten icke hunnit fullända sitt verk.

B. Ni gissar icke alldeles orätt. Och derföre hafva filosoferne intil våra dagar omgått med den melankoliska tankan, at stora stater skulle för evigt vara dömda til slaveri. De skulle haft rätt, om boktryckerikonsten icke funnits. De skulle sett, at de hade orätt, om ej verknin-garne af denna konst ännu legat i sin linda, om den varit *fri* och dess frihet hunnit verka en allmän anda. De hafva trott denna anda omöjlig at sträckas utöfver en viss arealvidd, utöfver en viss folknummer, och derefter uträknat, huru despotismen, i jemnt förhållande med dessa begge, skulle tiltaga i gränslöshet och grymhet. Hos dem har således ej kunnat uppstå den tankan, huru allmän anda, om den en gång spridde sig til massan, skulle vinna större styrka, äfvenledes i förhållande til folknumern.

A. Jag fruktar, at ni snart är tilbaka på det engelska exemplet och på-

står, at det ej härleder sig från tryckfriheten, emedan dess verkan ännu icke trängt nog djupt ned, utan det förbistrade skriket, som ingenting uträttar, kommer just från denna lägre region, dit ljuset ännu icke hunnit genombryta — oberäknad den egna arten af Englands bildning, som är en industribildning, en mekanik, endast sådan, som den kunnat upkomma genom handels-snillets och konstfärdighetens täflan och fredsslut med länsrättens äkta kvarlevor, der folket, blott såsom folk, ännu icke hunnit blifva räknadt för någonting, o. s. v.

B. Snart skall jag tro mig berättigad härtil. — En hop, som skriker, är ej en hop, som tänker. Offentlighet inför en folkskara, som äger intet begrepp om de ord, dess förförare lägga henne i munnen, kan endast gifva resultater, som blifva förevändningar at förakta folket, men ej resultater, som afskräcka från en redlig önskan at uplysa folket. En helt annan offentlighet är et folks verkliga kännedom af dess allmänna angelägenheter. Det är endast för denna, som jag nitälskar.

A. Utan tvifvel är det i detta slags offentlighet, som Ni söker bot för allt det onda, det andra slaget gjort. Genom undervisning vill Ni återbringa et folk, hvars öron äro döfva af et blandadt skri, et förbistradt sorl, der sanningens röst är omöjlig at urskilja från lögnens, der det heligaste hädas och det orenaste uphöjes, med lika framgång.

B. Ännu klyftigare kunde Ni resonera, i fall Ni ämnar försvara den läran, at människosläktet är förtappadt och at det högsta af dess räddningsmedel bör, såsom odugligt, efter första försöket bortkastas. Den, som förhårdar sig i denna lära, behöfver aldrig låta lösslita sig derifrån. Matematiska skäl emot honom finnas aldrig, och för at icke låta veder-

lägga sig, behöfver han blott vara i saknad af all känsla, som hänförelse honom, af all aning om det högre, hvartil vi måste sträfva, om det ock aldrig uppenbarat sig annorlunda än i vårt inre.

A. Ni har likväl redan anmärkt, at detta höga räddningsmedel icke är nytt. Ni tyckes undvika den frågan, hvarföre det ännu icke röjt någon verksamhet. Bör man förlita sig rätt mycket på de förebud, man dertill nu först tror sig se, sedan sjelfva saken är nära 400 år gammal?

B. Skrifkonsten är ännu äldre, och har aldrig hindrat våld och mörker at herrska på jorden. Jag talar ej om sjelfva tryckningskonsten men om tryckfriheten, om den offentlighet, som denna konst småningom frambragt, och hvari hennes verkningar först skilja sig från skrifkonstens. Offentligheten, säger jag, är ny, har i allmänhet aldrig varit större än den är, således aldrig gått tillbaka, således ännu aldrig gifvit den politiska slugheten detta allmänna kännetecken på sin frändskap med statskonstens produkter, och framför allt ännu aldrig hnnnit så långt ned bland folket, at den fått sina rötter fast i denna jord, ur hvilken hon bör växa.

A. Likväl har hon vuxit temligen ansenligt.

B. I et drifhus, vid onatur värma och förskämd luft, rötterna stängda från allt samcand med den jord, som bär och föder allt.

För hundra år sedan började Europas människor at läsa annorstädes än i skolorna; men hela folken hafva ännu ingenting läsit. —

A. Religionsundervisningen, som i två hundra år och derutöfver varit allmän i Sverige och skett, til stor del, genom läsning, räknar Ni då för ingenting.

(Forts. e. a. g.)

INRIKES UNDERRÄTTELSE.

Sistl. Söndag d. 19, kl. 4 på morgonen, afled, efter en kort sjukdom, General-Majoren, Chefen för 2:dra Infanteri Brigaden m. m. Friherre G. v. Otter, allmänt saknad såsom människa och krigare.

Utdrag af et bref från landet. — Du tyckes vara road af låga silfverpris och jag vill derföre berätta dig, at på sistl. marknad här i staden såldes mycket silfver för 32 sk. B:co lodet. *Svar från Stockholm.* Alla priser äro dock bagateller i lighet mot hvad jag nu vill berätta. Här på Börsen hafva sålts stora partier Götha Canal actier för 1 sk. B:co stycket — actier på hvilka redan 60 R:dr B:co voro inbetalte.

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Arresteringar, husvisitationer och förhör inför Ministrarne och hemliga Rådet, liksom i policen, fortfara i afseende på Thistlewoodska complotten. Man får dock ingenting veta af resultaterna; allt hålles hemligt. Th. bibehåller sitt lugn och påstår sig känna, hvem som förrådt honom, då icke mer än en människa i hela London visste, hvar han dolde sig, när han togs. Arresterings-förpassningarna (warrants) för de anklagade äro ändtligen af Rådets ledamöter underskrifade och fångarne aförde til Towern, i stället för det provisoriska Col:bathfields, der de suttit under Centzli-förhören. Man påstår sig veta, at Thistlewood varit med i tumultet den aftonen, då Spanska Ministern gaf sin bal, och at planen då redan var upgjord til flera höga personers mördande. En ritning af Gref Harrowby's hus är funnen hos en af de fängslade. — De Irländske Ribandmen (bandmän, af et hvitt band, som de bära til kännetecken.) växa beständigt i antal och djerfhet. De hafva anfällt Kongliga trupperna. Allvarsamma träffningar hafva ägt rum och blod har flutit. Ribandmännen äro emedlertid på flera punkter tillbakaslagne och många af dem fångna, dock hafva de på några ställen haft öfverhanden. Der de framtåga, taga de ed af invånarne; om desse äro protestanter, äläggas de at svärja, det de skola bevista catholska gudstjensten. Resningen sprider sig til allt flera Grefskap. — Lord Castlereagh är stedd på en resa til Irland. — På flera ställen i England hafva mord och våldsamheter förefallit. I Grefskapet Ross i Scotland har uppstått en resning. Bönderne på godset Culrain voro uppsagde och skulle flytta, då de samlade sig

och gjorde kronobetjeningen motstånd. Militären, som biträdde dessa, blef tillbakalagen. Från Edinburgh berättas sedermera af den 6 dennes, at de uproriske, förstärkte med afskedade soldater, utgöra 1000 man och äro indelte i fyra divisioner, hvilkas rörelser styras med signaler och trumpeten.

Parlamentsvalen hafva begynt i London, Westminster och Southwark. Den 7 dennes samlades Stadens borgerskap (the livery) på stadshuset, för at välja sina fyra deputerade. Sex candidater anmälde sig, nemligen de fyra, som suttit i det nu uplösta Parlamentet (Hr Th. Wilson, samt Aldermännen Waithman, Wood och Thorp), Sir W. Curtis, som förr suttit i parlamentet, och nuvarande Lord Mayoren Brydges. Hvardera anlände med sin fana och inscriptioner. Valagarna uplästes och Sherifferne upmanade til tålmod at höra hvem som ville tala, samt förklarade sig med all magt vilja skydda hvarje kandidat eller dess anhängare vid denna rättighet. Sedan höllo candidaterna sina tal, til stor del med mycken häftighet mot administrationen och det uplösta parlamentet. Derpå upropades hvarje sökandes namn särskildt och de väljandes händer lyftades, hvarvid Sherifferne förklarade sig anse borgerskapets val hafva fallit på de fyra förra ledamöterna; men Lord Mayoren och Curtis begärde votering (poll), som genast begyntes. Efter tre dagars votering stod rösternas antal, d. 9 dennes om aftonen, så at Wilson hade 1397, Curtis 1295, Wood 1268, Brydges 1146, Thorp 1019 och Waithman 948. — Valen begyntes i Southwark samma dag och med samma ceremonier. Den 9 stod rösternas antal för de tre sökande sålunda: Calvert (i förra parlamentet) 1204, General Wilson (d:o) 1098, Turton (Ministeriel) 443. — Valen i Westminster begynte först den 9. Sökande voro Burdett (förrt Deputerad), Lamb (d:o) och Hobhouse. Om aftonen hade Burdett 167 röster, Hobhouse 165 och Lamb 43.

Spanien. Bref från Barcellona af d. 19 Febr. innehåller: det synes säkert, at constitutionella partiet får öfverhanden. Dess armé ökas dagligen genom Kongliga trupparns affall. Spaniorerne tro allmänt, at man ej vidare kan tvifla på utgången; och »jag måste tilstå, at de, efter min tanke, skulle vinna i flera afseenden, ty America torde då åter kunna bringas til lydnad. Det säges (och sådant bekräftas af sednare underrättelser) at Syd-Americanska kapare stå i communication med Insurgenterna. Desse begynna at utsända detachementer, hvaraf et skall vara i Malaga. Något allmänt väntas, och jag tror, at det aflöper utan synnerligen starka skakningar.» Quiroga säger i en bulletin: våra Syd-Americanska bröder skola

förena sig med oss, til at försvara vår sak, och vi skola af dem få kraftig hjälp. — Franska Moniteuren m. fl. berättar, at Riego blifvit tre gånger slagen af Odonnell, neml. den 17 Febr. vid Estepona, den 18 vid Marbella och den 19 i Malaga; at O:s trupper visat mycken trohet och mod etc.; men bref från Madrid af d. 23 säga, at R. d. 20 fullkomligt slagit O. efter tre timmars slagning och inryckt i Malaga, hvarifrån han vändt sig mot Grenada, sedan han erhållit många förstärkingar; — Bref från Madrid af d. 16 säga, at Gref Abisbal (Odonnell d. ä.) blifvit häktad afsänd til Cataloniaen. — Insurgenternas Gazeta Patriotica innehåller en öfvarsigt om insurrectionens uphof och framgång. — Kongl. trupperna omkring Cadix skola ej utgöra mer än 9000 man, och Freyre skall hafva sökt afsked och Gen. Lieut. Don Pedro Giron, neveu til Castanos, vara utnämnd til General en Chef. — Öfverste Santiago försvarar Torregorda för Insurgenternas räkning. — »Den djerfve Riego skall mycket räkna på tänkesättet hos invånarne i Granada, til hvilka han utfärdat en proclamation, med upmaning »at plantera nationens fana på slottet Alhambra, der Mahomets baner fordom svajade. Det herrliga landet borde gifva det öfriga Spanien exempel.» Eguia skall redan träffat anstalter til sin afresa — Insurgenterna hafva beslutit et förtvifladt anfall på Cortadura, hvartil 46 Officerare anmält sig som frivillige, då de främste vid försöket anses såsom gifvet förlorade. Löpgrafvarna voro nära färdiga och batterierna kunde snart öppna elden. — Det synes, som Insurgent-colonner i provinsen la Mancha upfångat courierer, och man fruktar, at dylika colonner finnes äfven annorstädes. Några Insurgent-emissarier hafva i la Mancha blifvit gripne.

Exgeneralen Mina har behändigt smugit sig genom Bayonne och d. 25 Febr. upträd på Spansk botten. Han skall hafva före sig funnit många anhängare samlade. So man gamla anhängare stötte genast til honom och han hade länge varit väntad af 29 sina fordna Officerare. Navarra är blottadt på trupper; Minas hämd mot sina hender är at frukta. Bland dessa räknar han Vice Konungen i Pamplona. Den 28 hördes i Bayonne från vester en canonad. Somliga tro, at det varit glädjesalfvor öfver någon de Kongliges seger; andre, at Minas gamla band, som samla sig i Navarra, hade firat hans ankomst. Många arresteringar hafva skett i Pamplona. Alla Spanska landsflyktige, som uppehållit sig i Bayonne, hafva hastigt återrest til sitt fädernesland. — Väpnade band skola hafva visat sig på båda Ebrostränderne. — Många af Madrids innevånare hafva, af fruktan för katastrofer, lemnat staden.

Frankrike. I Dep. Kammarnes session den 1 dennes framlade Gref Siméon för Kammaren lagförslaget om tryckfriheten, sådant som det var antaget af Pairena. — Vid sessionens början anmärkte Constant, at namnet *smädare*, som St. Anlaire gifvit Coussergues, ej fans i förra sessionens protocoll, och föreslog at berigtiga det. Ordningen för dagen föreslogs, men förkastades med 122 röster mot 117 och Constants förslag antogs. Coussergues siok då ordet och sade: M. M. H. H.! Jag gjorde min motion blott med afseende på det allmänna bästa; samma afseende förmådde mig at återtaga den. Men då Kammaren nu låter i protocollat inlyta et för mig förolämpande ord, så förklarar jag, at jag betjenar mig af all min rättighet i afseende på min motion och förbinder mig at rättfärdiga den inför hela Frankrike (tecken til ovilja). För öfrigt är det icke Konungens Minister jag angripit, utan hufvudmannen för revolutionärerna i Frankrike. Jag är glad, at detta är en offentlig session; just hvad som tildragit sig, rättfärdigar på förhand min motion« (häftigt sorl af ovilja från venstra sidan). Courvoisier föreslog, at Coussergues skulle hållas til ordning, emedan han, sosom bevis, at Decazes vore revolutionärernas hufvud, anført hvad som tildragit sig i Kammaren; hvilket vore en förolämpning mot församlingen. Detta förslag antogs med pluralitet, hvori Ministrarne, men ej Coussergues's öfriga anhängare, Villèle, Corbière m. fl., togo del. Märkligt är, at de Liberale, nyss Decazes bitraste fiender, nu ifrigast försvara honom mot Coussergues anfall, emedan dessa äro lagstridiga. — Pasquier skall d. 28 Febr. i Pairskammaren, på den frågan, om Ministrarne tänkte vara opartiske, hafva svarat: »Nej, ingen opartiskhet, och partiskheten blott för de monarkiska lärorna och royalistiska tänkesätten.« Dessa ord skola, enligt en Ultras tidning, hafva gjort den största effect.

Då Dupont de l'Eure den 2 Mars öfverlemnade Utskotts betänkandet om 442 nya petitioner, med 53,540 underskrifter, för Chartan och Vallagen, upstod en häftig debatt. Marq. de la Fayette sade: »man har här talat om en statscoup och extrema medel: man har til och med nedlätit sig at trösta oss deröfver. Och i sanning, sedan Franska folket i ordning uthärdat alla stats-couper, som Jacobinismen, Despotismen och Aristocratien förmått upfinna; sedan en lång erfarenhet lärt oss at ej mer hålla tilgodo befallningar i stället för

budgetter, påbud i stället för lagar, så skulle statscouper ej mera tryggas; de skulle blott kunna väcka medömkan för de dårar, som kunde vilja nyttja dem. Men det finnes et annat medel, som revolutionen bragt i gång, nemligen at göra statscouper i förening med Kamrarna och göra med til medbrottsliga. Stöten ej ifrån Eder edra committenters böner, at J skolen vakta Er för denna snara, at J skolen hålla heliga och försvara Chartan och Vallagen, som J besvurit».

De Deputerades Utskott har föreslagit antagande af lagförslaget om personliga friheten, men med väsendtliga förändringar, i synnerhet i frågan om den anklagades ställande inför vederbörlig domstol. Den 6 dennes begyntet i Kammaren debatterna. Gen. Foy talte utomordentligt väl mot förslaget, och från gallerierna skallade bifall; men de ifriga applaudisneurerna blefvo utviste. —

Kongl. Gardes-regementerna, som af förra Ministern blifvit förlagda 60 à 60 timmars väg från Paris, skola nu ligga omkring hufvudstaden på 5 eller 6 timmars afstånd.

America. Den 11 Febr. Förenta Staternas Öfverhus (Senaten) har beslutit med stor pluralitet, at Congressen ej hade rätt älägga Missouri staten något tvång i afseende på slafveriet, såsom förslaget var. Man väntar Representanternas beslut i ämnet. — Två fartyg hafva afgått til Afrika, för at hindra slafhandeln och bereda etablissementer i samma ändamål. — I Montevideo har en complott blifvit upptäckt, bestående af 1,500 Europeiska Spaniorer, hvilkas afsigt varit at afvakta Spanska expeditionens ankomst och resa sig mot både Portugiser och Sydamericaner. Gen. Lecor har arresterat 150 bland dem.

Bolivar hoppades at inom Dec. månads slut hafva intagit äfven Caraccas de Leon, den enda province i Venezuela, som då ännu innehades af Spaniorerna. Han försäkrar sin Irländska Legion at heligt hålla dem, »Venezuelas adopterade barn och försvararne af Columbias frihet«, allt hvad d'Evereux lofvat dem. — Den för Republiken Columbia provisionelt antagna Constitutionen skall blott räcka til dess den allmänna Congress hinner samlas, hvartil valen begyntes den 13 sistl. Jan., och som sammanträder med början af nästlidne år.

STOCKHOLMS COURJER.

Måndagen den 27 Mars.

Sine ira, studio et metu.

Afskrift.

CARL JOHAN med &c.

Vår ynnest &c. För Statens interesse hafve VI funnit nödigt förordna, det sådane försvarsverket angående Handlingar, som finnas uti Vårt och Rikets Krigs-Collegii, Förvaltningens af Sjö-Ärenderne Archive, Cantzlier och Contoit, samt i General-Adjutants-Expeditionerne för Arméen och Flottorna, hvilkas kungörande kunde medföra våda för Rikets säkerhet, skola af Presidenten i Krigs-Collegio, Chefen för Förvaltningen af Sjö-Ärenderne och Våre General-Adjutanter för Arméen och Flottorna särskildte vårdas, samt intet Document deraf få utlemnas til någon, eho det vara må, innan Vi, uppå gjord underdånig anmälan, nådigt tilstånd dertil meddelat; Vederbörande Föredragande hos Oss likväl obetaget at begära och erhålla de uplysningar, som för Ärendernas föredragning kunna behövas. Hvilket VI Eder til behörig underdånig esterrättelse i nåder tilkännagifva velat: befallandes Eder &c.

Stockholms Slott d. 7 Mars 1820.

CARL JOHAN.

Quiding.

Til Krigs-Collegium — Förvaltningen af Sjö-Ärenderne — General-Adjutanten

för Arméen — General-Adjutanten för Flottorne; angående vigtigare Documenters särskilta förvarande.

At denna afskrift är like lydande med det i Kongl. Krigs-Expedition förvarade Original-Concept, intygar

J. M. Stjernstolpe,

Exped. Secret. och Registrator.

At uti de verk, til hvilka ofvanstående nådiga Bref är aflåtet, finnas handlingar, hvilkas kungörande kan medföra våda för Rikets säkerhet, lärer icke förr hafva varit allmänheten kunnigt. Huruvida det varit Rikets Lagstiftare kunnigt, och huru de, i sådant fall, låtit sig vårdas om Rikets säkerhet, deröfver äro vi sinnade at anställa några betraktelser.

Hvem, som läser detta Kongl. Bref och känner vår Tryckfrihetsförordning, kan icke undgå at göra sig den frågan, om icke det innefattar en inskränkning i den frihet til allmänna handlingars kungörande, som nämnde Grundlag lemnar hvar och en, hvilken, såsom stadgad genom Grundlag, ej kan uphäfvas eller i ringaste måtto inskränkas annorlunda, än genom Konungens och alla Riksståndens sammanstående beslut — och detta fattadt efter så mogen öfverläggning, at frågan måste hafva, beredd af Constitutions-Utskottet, hvilat från föregående Riksdagen til den, då afgörandet får ske.

På denna fråga svarar 4 Mom. i 2 §. af Tryckfrihetsförordningen. Det är vidlyftigt detta moment; men man röner allt mer nyttan af dess inpräglande i minnet. Det torde benäget tillätas oss at införa det helt och hållet, så lydande:

»4:o I grund af hvad i 1 Mom. af den-
 »na §. stadgadt är, skall äfven til utgif-
 »varens säkrare esterrättelse, dock med
 »de undantag och vilkor, som nedanföre
 »stadgas skola, uttryckligen vara en hvar
 »tillåtitt, at i allmänt tryck utgifva alla,
 »så väl Rättegångar, som andra allmänna
 »ärenden rörande Handlingar, Protocoll
 »och Beslut, af hvad namn och beska-
 »fshet de vara må, ehvad de höra til
 »den förflutna tiden, eller til mål, som
 »hädanefter förekomma, vare sig hos Riks-
 »Rätt, Högste Domstolen, Nedre Justitiæ-
 »Revisionen, Allmänna Beredningen, Öf-
 »ver- och Under-Rätter, Collegier, Co-
 »mitéer, Beredningar, Directioner, Com-
 »missioner, Förvaltningar, Konungens Be-
 »fallningshalvande, Consistorier, Execu-
 »tions-säten, eller andra publice Verk,
 »utan åtskillnad på målens beskaffenhet
 »af Civila, Criminella, Ekonomiska, Mi-
 »litära eller Ecclesiastique; vidare alla
 »tilförene, nu eller hädanefter gällande
 »Instructioner, Constitutioner, Reglemen-
 »ten, Statuter, Ordningar, Privilegier,
 »Rescripter och Allmänna Stadganden,
 »hvarifrån helst utfärdade, tillika med alla
 »ofvannämnde högre och lägre Rätters,
 »Collegiers, Embetsverks, Publique Cor-
 »porationers och alla Embets- och Tjen-
 »stemäns Relationer, Memorialer och
 »Embets-bref; ändtligen alla Societeters
 »och Verks, samt enskilde personers Me-
 »morialer, Ansökningar, Förslag, Betän-
 »skanden, Besvär jemte Utslag och svar
 »derå, til de delar deraf, som til Publi-
 »que Embetsmäns och Verks handlägg-
 »ning komma; och böra til den ändan
 »icke allenast alla sådana Handlingar, vid

»Domstolar och andra ofvannämnde Verk
 »och Embeten, genast och utan tidsut-
 »drägt emot lösen utlemnas åt hvem det
 »äskar, antingen han har i saken del eller
 »ej, vid ansvar såsom för tjenstens för-
 »summelse, om sådant af någon Publique
 »Tjensteman vägras eller obehörigen för-
 »dröjes, utan äfven, vid samma ansvar,
 »i alla Archiv, hvar och en fri tilgång
 »lemnas, at få på stället afskrifva eller
 »afskrifva låta, eller om dervid betydande
 »hinder vore, i bevittnad afskrift emot
 »vederbörlig lösen, utbekomma, alla slags
 »Handlingar i hvad ämne som helst.»

»Vid föregående tillåtelse skola föl-
 »jande undantag ovägerligen iakttagas:»

»At Protocoll, hållne hos Konungen
 »i Ministeriella Ärenden och Commando-
 »mål, eller Stats-Rådets Protocoll och
 »Handlingar, eller Riks-Ständens, eller
 »Hemliga Utskottets, eller Constitutions-
 »Utskottets rörande Stats-Rådet, eller
 »Banco- och Riksgälds-Verkens, eller
 »Banco- och Stats-Utskottens, eller Revi-
 »sorers öfver Banco- och Riksgälds-Ver-
 »ken, rörande samma Verks hemliga ären-
 »den, icke kunna til tryckning fordras,
 »eller, utan Vederbörandes tilstånd, ut-
 »bekommas. Utgifvas sådane Handlingar
 »af trycket, utan vederbörandes tilstånd,
 »straffes utgifvaren, om han varit betrod-
 »at dem vårda och förpligtad at dem hem-
 »liga hålla, efter allmän Lag och särskil-
 »da Stadgar. Gör någon annan det, böte
 »han derföre 100 R:dr eller mera efter
 »brottets beskaffenhet. Til lika straff vare
 »den förfallen, som olofligen genom tryc-
 »ket kungör förenämnde Handlingar, i
 »fall värden deraf blifvit honom anför-
 »trodd, men han icke, vid något be-
 »stämdt högre ansvar, vore förut förbun-
 »den at dem icke uppenbara.

»At ej några ministeriella Handlingar
 »eller Diplomatiska personers enskilda
 »anteckningar eller berättelser öfver Mi-

»nisterielle Ärender, hvilka höra til et
 »sednare tidevarf, än för minst 50 år
 »tilbaka, utan Regeringens tilstånd, ej
 »eller enskildte bref, så vida de ej til
 »något rättegångsmål nödvändigt höra, ej
 »eller åt publike vård anförtrodda De-
 »posita af Skrifter och Handlingar, utan
 »deras tilstånd, som samma Bref eller
 »Deposita angå eller tilhöra, kunna ut-
 »gifvas eller utbekommas. Den häremot
 »bryter, böte 50 R:dr.»

»At, i hvad Rättegångsmål som helst,
 »en Part väl må vara tillåtit, at innan
 »dom eller utslag fallit, efter eget val,
 »genom tryck kungöra inlagor, besvär
 »och auklagelse; men at en sådan part
 »äfvén åligger vederpartens förklaringar
 »derå, jemte Domstolens utlåtande der-
 »öfver och Ledamöternes i Domstolen
 »särskildta vota, genom tryck kunniga
 »göra, så at allt hvad som hörer til en
 »fullständig uplysning om sjelfva saken,
 »dess behandlingssätt och Utslagets grun-
 »der må til Allmänhetens kunskap kom-
 »ma. Likväl må ej någon anses skyldig
 »at utlösa andra Handlingar, än til detta
 »ändamål ovilkorligen oundgänglige äro,
 »och må pröfningen derom bero af Do-
 »maren, hos hvilken målet förevarit, un-
 »der laga ansvar, om dermed annorlun-
 »da förfares, än med denna lags tydliga
 »mening och stadgande öfverensstämmer.
 »Den häremot bryter, böte 50 R:dr.»

»Det skall ock stå hvar och en Part
 »fritt, som hafver någon sak, eller något
 »annat dess rättighet rörande mål, antin-
 »gen hos Kgl. Maj:t i Dess Högste Dom-
 »stol, eller hvad annan Domstol eller
 »publikt verk det vara må, at deröfver
 »låta trycka underrättelse, eller så kallad
 »Species Facti; dock at han håller sig vid
 »sanning och anständighet. Den häremot
 »bryter, böte 33 R:dr 16 sk.»

»At Protocoll och Handlingar i för-
 »likta brottmål ej må, så länge någon af

»Parterna lefver, utau deras ömsesidiga
 »tilstånd, eller, derest Parterne äro dö-
 »da, ej förr än 50 år, efter deras död,
 »af trycket utgifvas. Den häremot bryter,
 »böte 33 R:dr 16 sk.»

»At ingen må tillåtas, at, i andra fall
 »än allmänna Lagen och nu gällande för-
 »fattningar utstaka, meddela eller til tryck
 »utlemna utdrag af Kyrkeböcker eller af
 »andra själavården och Kyrko-disciplinen
 »rörande Handlingar, i afseende på en-
 »skilde personers lefverne och seder, så
 »vidt de lända dem til skada eller för-
 »klenande. Den häremot bryter, böte 33
 »R:dr 16 sk.»

»At sådant, som rörer styggelser,
 »eller högeligen sårar blygsamheten, eller
 »innehåller hädelser emot Gud, eller last-
 »liga uttryck om Rikets varande Öfver-
 »het, eller hvad i afseende på personer,
 »hvilka et mål egentligen beträffar, kun-
 »de i sådana Handlingar hafva influtit,
 »otidigt, anstötligt eller förklenligt, icke
 »må uti dem, vid vite af 33 R:dr 16 sk.
 »genom trycket kungöras, utan så vida,
 »hvad sistnämnda fall angår, åberopan-
 »det skulle af Domaren, som sist i målet
 »dömt, pröfvas nödvändigt, til uplysning
 »och styrkande af sjelfva hufvudsaken.»

»I öfrigt, och som det blefve för vid-
 »lyftigt, at alla förekommande ämnen,
 »mål och ärenden med noggranhet ut-
 »sätta, skall det stå hvar och en fritt, at
 »i tryck allmänt kunnigt göra allt hvad
 »som i denna lag icke finnes uttryckli-
 »gen förbudet; följaktligen skall ock ej
 »något, som öfver i denna Lag tillåtliga
 »ämnen i tryck anmärkes, påminnes, eller
 »eljest gransknings- eller reflectionsvis i
 »dagsljuset framlägges, kunna under före-
 »vändning at innebära tadel eller klan-
 »der, såsom straffbart anses, så vida skrif-
 »sättet icke såsom smädligt eller skänd-
 »ligt sig utmärker, om ansvar hvarföre i
 »denna Lag stadgadt är.»

Bland det, som här uttryckligen tillåtes at i allmänt tryck utgifva, förekomma alla handlingar, rörande allmänna ärenden, af hvad namn och beskaffenhet de vara må, i alla mål hos Collegier, Förvaltningar, eller andra publika verk, utan åtskillnad på målens beskaffenhet af civila, criminella, ekonomiska, militära eller ecclesiastika.

Uti undantagen åter träffas intet ord om Collegier eller Förvaltningar; och det, som angår Konungens General-Adjutantens befattning, eller Commandomålen, handlar endast om protokollerna, som hos Konungen hållas, men alldeles icke om handlingar, som finnas uti General-Adjutants-Expeditionerne.

Alla de handlingar, som uti det nu meddelta Kongl. Brefvet omtalas, äro således i Tryckfrihets-förordningen uttryckligen tillåtna at i allmänt tryck utgifvas. Det nådiga tilstånd, som Kongl. Maj:t genom samma nådiga Bref förbehållit Sig at, uppå gjord underdånig anmälan, meddela til dessa handlingars utlemnande, innan det får ske at någon, eho det vara må, kan således aldrig vägras. Under förutsättning, at sådant ej heller någonsin sker, skulle det derföre synas, som kunde verkan af meränämnde nådiga Bref ej blifva någon annan lagstridighet, än at handlingarne icke blifva genast och utan tidsutdrägt utlemnade åt hvem det äskar, såsom Tryckfrihetsförordningen bjuder; at man icke emot den tjänsteman, som sådant vägrar eller obehörigen fördröjer, kan yrka det i samma lag stadgade ansvar, såsom för tjänstens försummelse, och at man ej får njuta den at hvar och en försäkrade fria tilgång til archiven, för at der afskrifva eller afskrifva låta alla slags handlingar, i hvad ämne som helst.

Redan häri ligger väl en tillräckligt uppenbar stridighet emot Grundlagen, och

det är ej mindre uppenbart, at det Kongl. Brefvet saknar allt ändamål, i fall Kongl. Maj:t aldrig kommer at vägra det nådiga tilstånd, Han förbehåller Sig at gifva. Men allt detta är icke det viktigaste at betrakta. Om än Kongl. Maj:t aldrig vägrar; så blir dock sjelfva tilståndets meddelande ej mindre lagstridigt, än et afslag skulle blifva. Magten at tillåta kan ej vara någon annan än magten at vägra.

Huruvida Stats-Rådets Herrar Ledamöter afrådt eller tilstyrkt Kongl. Maj:t genom det nu granskade nådiga Brefvet utfärdade beslut, äga vi ej rätt at få veta. Det återstår då blott at utreda, om den föredragande, som contrasignerat, varit skyldig at vägra contrasignationen och således genom dess meddelande måste anses hafva tilstyrkt, eller ej. Ansvarighetslagen för Konungens Rådgifvare säger i 8 §., at om föredragande icke til Stats-Rådets protokoll gör föreställning emot sådant Konungens beslut, hvilket han finner stridande emot Regeringsformens bokstafliga föreskrift, och om, oaktadt Konungens ändock fortfarande yrkande, at et sådant beslut skall utfärdas, han ej då utöfvar sin rättighet och pligt, at contrasignationen derå vägra, skall han mista embetet, utan at någon tid kunna deruti åter insättas eller til annat embete inom Stats-Rådet förordnas. I frågor om steg, som strida emot Tryckfrihetslagen, stadgas uti nämnde Ansvarighetslag ej någon skyldighet at vägra contrasignation, utan heter det blott i 4 §., at Statsrådsledamot eller Rådgifvare i commandomål, som tilstyrker sådana steg eller underlåter at deremot göra föreställning, skall mista embetet.

Men i de fall, der Tryckfrihetsförordningen icke innehåller annat, än hvad som äfven finnes i Regeringsformens bokstafliga föreskrifter, är en öfverträdelse

af Tryckfrihetsförordningen äfven en öfverträdelse af Regeringsformens bokstafliga föreskrifter; och då måste följaktligen skyldigheten til contrasignations vägrande äga rum. Nu träffas i 86 §. af Regeringsformen detta stadgande: »Alla »handlingar och protokoll, i hvad mål »som helst, de protokoll undantagne, »som uti Stats-Rådet och hos Konungen »i Ministerielle ärender och Commando- »mål föras, må ovillkörligen genom tryc- »ket kunna utgifvas.« Så vida derföre Stats-Sekreteraren, som contrasignerat Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga Bref, funnit sig böra protestera mot dess innehåll, hade han bordt vägra contrasignation. Utan at densamma vägra, synes han oss då icke hafva kunnat afstyrka beslutet, för hvilket han alltså lärer vara ansvarig.

Den lag, hvarefter vi handlat, då vi nu sålunda yttrat oss, är det ganska bestämda slutet af det moment i Tryckfrihetsförordningen, som vi här ofvan infört, och som icke tillåter, at hvad vi *gransknings- och reflexionsvis i dagsljuset framlagt*, får, *under någon förvändning at innebära tadel eller klander, såsom straffbart anses*; ty at skrifsättet hvarken är *smädligt* eller *skändligt*, derpå bedraga vi oss icke. Från den stund, vi beslöto at framtråda inför allmänheten, beslöto vi at icke ställa oss under någon annan myndighet än sanningen och lagen; och den stund, de ej mer skulle skydda oss, vore detta blad i sjelfva verket försvunnet, om än et blad under samma titel skulle fortfara at utgifvas. Fråga är icke om oss och vår Tidning, utan om nationens rätt at se sin tryckfrihet begagnad, när det verkliga behöfves. Et sådant begagnande är vår pligt — och en pligt mot den nation, hvars upmärksamhet vi vågat underkasta oss, tål ej några betänkligheter.

Tryckfriheten

(Forts. från N:o 24.)

B. Den har icke skett genom läsning. De, som verkligen hämtat sin religionskunskap ur böcker, äro i denna stund, äfven i Sverige, så få, at de, bland alla klasser, göra blott sällsynta undantag. Och landets allmoge läser, för at kunna läsa, icke för at få veta någonting annat, än hvad presten ur boken tyder och inpräglar. Förmågan at läsa en mening rent, så sammanhängande och med det begrepp om skiljetecknens bruk, at man ur denna mening kan hämta tankan, som dermed uttryckes, den må vara så enkelt framlagd som helst, tillhör, ännu i våra dagar, kan hända en eller två personer af allmogen i hvarje socken, några bland de nordliga orterna oberäknade, der åtskilliga välmående och upfostrade personer räkna sig til allmogen. — Är nu förhållandet sådant i Sverige, der allmogens bildning blifvit mer vårdad än i något annat land; så bör Ni finna, inom hvilka gränser Europas offentlighet och deraf beroende allmänna anda hittills inskränka sig.

A. At Ni vill utvidga dem, derpå tviflar ingen. Men, min Herre, skulle det icke vara bättre at påminna sig denna regel, giltig äfven bland vår tids liberala, at politikens hemlighet är den lägsta klassens tålmod?

B. Denna politik må vara god ännu någon tid. Frihetsträdet får dock aldrig en frodig växt förr, än dess rötter sättas i fria jorden. Det är emedlertid helsofsamt, om kulturens regn får genomfukta och lifva denna jord, innan trädet deri nedgräfvnes, på det rötterna ej må torka, om regnet efteråt för länge uteblifver. Man uppehålle, med et ord, folkets väntan på dess rättigheter, ännu någon tid, om man kan (det är icke jag, som gil-

lar det). Men folkets kultur påskynde man åtminstone; ty när rättigheterna ej längre kunna uppehållas — och de kunna det icke länge — då komma de, fredliga och sansade, om de äro upfattade i sanna begrepp och omgifna af kulturens ljus. Stormiga komma de och grymma, skadliga för andra och för sig sjelfva, om de komma utan uplysning.

A. Nå väl. Ni står ej at rubba från edra meningar. Jag lemnar edra betraktelser fritt lopp.

B. Hela folken, sade jag, hafva ännu ingenting läsit. Deras meningar äro traditioner. De orimligaste påfund kunna sätta hela provinser i låga. Förnuftiga tankar och sanna begrepp om det allmänna kunna ej sträcka sig til flere, än dem som läsa.

Föreställ Er nu en gång et folk, som ej låter inbilla sig någonting, emedan största delen af dess medlemmar ser med egna ögon, ej tror på rykten och sagor, utan läser sjelf och gör sig reda för underrettelserna om allmänna ärenders gång — och Ni har et folk, at jemföra med det, som på torgen samlades at höra sina statsmän tala, och at deltaga i sina allmänna angelägenheters behandling. Men Ni har et folk i vida lyckligare belägenhet än detta, et folk, som stadgar sina meningar, icke efter ögonblickets rörelse och hänförelsen af hvarje talares passion, utan efter lugn sansning och kallt bepröfvande. Smädelusten skall Ni finna botad; ty all offentlig smädelse hvilat ytterst på en obildad och lättrogen hop, från hvilken den hämtar både sitt lif och sitt intresse. Ni skall i stället finna denna större betänksamhet i folkets tro, hvartil jag ansett det kunna upfostras.

Mot et sådant folk äro våld och laglöshet rent omöjliga. Det utkräver ej sjelft sin rätt genom laglöshet och våld. Det kämer sin rätt, och blott derige-

nom är det i besittning deraf. Ty et folks stridskrafter kunna öfvervinnas; men et helt folks förstånd besegras aldrig. Föreställ Er massan af Englands folk nu stadd på denna punkt af bildning — tror Ni väl då, at dess klagorop kunde förblandas med smädelsens skrän och föraktas? Dessa petitioner, som undertecknas af hundrade tusende, tror Ni väl, at man skulle trotsa dem, om man icke vågade kalla de hundrade tusende missledda?

A. Gyllne tid! Hvad glädje det skall bli, at se detta läsande folk! Huru hvar och en i sin koja skall styra staten! Och hvilken flod af avisor skall öfversvämma dessa kojor! Och huru allt arbete skall stanna, liksom på en högtidsdag, den stund posten kommer med de allmänna bladen til Herrar plöjare, gräfvare, murare, skördare! Huru landbolagen skola samlas omkring sina föreläsare och ej skiljas förr, än hvarje rad är genomstafvad, måtte ock de torra sädeskärfvarne bli obergade, öfver hvilka regnskuren kommer nedstörtande, medan lektören ännu politiserar! — Lyckliga folk! Mätte vi en gång upleva så mycken odling! Jag frågar: hvem skall väl sedan förtrycka oss?

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Frankrike. Bref från Paris försäkra, at Decazes, vid sin afgang ur ministären, på det högsta recommenderat, at ej inlåta sig i förbindelser med et parti, mot hvilket den stora mängden af Nationen afgjordt förklarar sig. Också, tillägger man vidare, tyckes den nya ministären vilja följa detta råd. Et annat bref säger, at Ultraroyalisterne beslutit at understödja de båda föreslagna Exceptions-Lagarne, hvarmed Frankrike hotas, och at detta parti för et ögonblick slutit sig til den närvarande Ministären. — I sitt yttrande om Lagförslaget rörande personliga friheten sade Herr Rivière d. 3 dennes: »En ryslig ogerning, som försatt Frankrike i sorg, har ingifvit Ministrarne